

Унікальна книга Григорія Самойленка «Микола Гоголь і Україна. Енциклопедія»

В обласній бібліотеці ім. Короленка 15 червня на засіданні клубу «Краєзнавець» була представлена ця унікальна книга доктора філологічних наук, професора Ніжинського державного університету імені М. Гоголя Григорія Самойленка. Вперше на широкому фактичному матеріалі розкрито життєві та творчі зв'язки Миколи Гоголя з Україною, і зокрема з Чернігівщиною, Ніжином. Також показано діяльність численних представників української культури, які своєю творчістю причетні до письменника.

У творчу атмосферу гоголівської епохи присутні у залі літераторів і журналістів, науковців та вчителів, краєзнавців і бібліотекарів занурив актор молодіжного театру, заслужений артист України Олексій Биш – в ролі самого Миколи Васильовича!

Автор видання, український філолог і літературознавець Г. В. Самойленко розповів, що написанню такої фундаментальної праці передували роки наукових досліджень та архівних пошуків. Перша його публікація про славетного випускника славетного вишу побачила світ ще 1979 року.

Військові отримали цінні видання

Оперативне командування «Північ» 15 червня отримало видання Українського інституту національної пам'яті та іншу книжкову продукцію, яку видано коштом державного бюджету. Це брошура «2014: початок російсько-української війни»; книга Ірини Реви «Воїни Дніпра: цінності, мотивації, смисли»; комплекти паперових моделей військової техніки періоду Української революції 1917-1921 років; комплекти другої серії артплакатів «Визначні діячі Української революції 1917-1921 років»; настільний календар на 2021 рік «Українські жінки ХХ століття» (із електронними версіями календаря).

Також за сприяння УІНП ГО «Українська Ініціатива» передала військовим примірники видань: «Марко Залізняк. Фотолітопис»; фотоальбом «Незваний Донбас»; Геннадія Харченка «Щоденник артилериста»; «У вогняному кільці. Оборона Луганського аеропорту».

Представив і передав ці видання Сергій Бутко, регіональний представник УІНП у Чернігівській області, в рамках співпраці ОК «Північ» та Інституту, між якими підписаний Меморандум про співробітництво.

Книги, плакати та інші матеріали для поповнення бібліотечного фонду прийняв командувач військ ОК «Північ» генерал-майор Валерій Залужний, який відзначив важливість таких заходів для національно-патріотичної роботи. Він передав для чернігівського представництва УІНП примірники фотоальбому Збройних Сил України «Сильніші разом».

Олександр МАЙШЕВ,
член Національної спілки
журналістів України

Бібліотекам Чернігова – нові видання УІНП

Співробітники чернігівського представництва Північно-Східного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті передали обласній універсальній бібліотеці імені В. Короленка та Чернігівській міській централізованій бібліотечній системі примірники видань: брошура «2014: початок російсько-української війни»;

книга «Пам'ять роду» (16 історій родин, які пережили геноцид 1932-1933 років); книга Наталки Позняк-Хоменко «Волонтери: Сила небайдужих»; монографія «Нариси з історії освоєння Південної України XV–XVIII ст.»; книга Ірини Реви «Воїни Дніпра: цінності, мотивації, смисли».

Представник УІНП в Чернігові Сергій Горобець вручає книги і календарі директорці міської ЦБС Людмилі Зіневич

Бібліотеки разом із паперовими примірниками отримали також і їхні електронні версії.

Також на прохання ГО «Українська Ініціатива» представники Інституту передали центральній міській бібліотеці імені М. Коцюбинського календарі, присвячені річниці з дня народження класика індонезійської та світової літератури Хайрила Анвара, з віршами поета в українському перекладі Юрія Косенка, голови правління цієї ГО, який є автором цих видань.

Сергій БУТКО
УІНП

«Новий номер журналу «Сіверянський літопис»

Вийшов №2 за цей рік цього цікавого історико-краєзнавчого журналу, що понад два десятиліття видається в Чернігові і беззмінним редактором якого є відомий чернігівський історик і журналіст Сергій Павленко. Ось зміст журналу, за рубриками.

Углиб віків

Мицик Ю. Цінні джерела до історії генеалогії козацтва другої половини XVII ст.

Історія міст і сіл

Фурсова Ю. До питання про облаштування цегельного виробничого комплексу Батурина другої половини XVIII ст.

Церковна старовина

Шуміло В. Чернігівське заслання С. О. Нілуса 1926–1928 рр.: за матеріалами слідчої справи ОДПУ.

Мовою документів

Повідомлення про Україну італійських кореспондентів доби І. Мазепи (переклала з італійської С. Павленко).

Дробязко Н. Документи, які бережуть згадки про Пилипа Орлика.

Розвідки

Захаров В. Родинні зв'язки Трошинських з Леонтовичами. Мартиненко В. Евакуації німецького населення з окупованих регіонів України на територію Третього рейху в зарубіжній та вітчизняній історіографії.

Рой С. Предмети побуту та вжитку ХХ ст. у фондах Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Спаського.

Літературознавчі студії

Шуміло С. Художній стиль давньоруського книжника: теоретичний аспект.

Тихолоз Н. Літературний доробок Петра Франка: у пошуках творчого «я».

Дослідницькі нотатки

Стародуб А. «Брат застрелив митрополита в моем присутстві». Загадки біографії «родича» архимандрита Смарагда (Латишенка).

Крижанівський В. Повсякденне життя вихованців Глухівського учительського інституту в 1874–1914 рр.

Белько О. Відкриття приватних гончарно-черепичних майстерень на Полтавщині за допомогою кредитування (1904–1916 рр.).

Коваль-Фучило І. Сучасні комеморативні практики переселенців із затоплених сіл (Київська, Хмельницька, Чернігівська області).

Рецензії. Огляди. Анотації

Гордієнко Д. Ченцова В. Киевская митрополия между Константинополем и Москвой. 1686. Київ: Дух і Літера, 2020.

Блакитний М. Іваницька С., Демченко Т. Сергій Єфремов: «Це життя було одним суцільним подвигом неустанної праці». Київ: Парламентське видавництво, 2020.

Студьонова Л. Зауваги та доповнення до книги Михайла Жирохова «Червоні» партизани Добрянщини: за лаштунками радянських міфів».

Некрологи

Гриньова О. «Ріка любові поза часом»: пам'яті Юрія Сбітнева.

Молочко С. «Обнадієна весною»: слово про Ганну Василівну АрсеничБаран.

Павленко С. Пам'яті краєзнавця та історика Олександра Львовича Ільїна.

Журнал є в бібліотеках, у передплаті. Електронна версія журналу: www.siver-litopis.cn.ua

«Душа українського кіно»: виставка до ювілею Івана Миколайчука

У Чернігівському літературно-меморіальному музеї-заповіднику М. Коцюбинського експонується виставка маловідомих матеріалів, присвячена 80-річчю видатного українського актора, режисера і сценариста Івана Васильовича Миколайчука (1941-1987) «Душа українського кіно».

Кіношедевр Сергія Параджанова за повістю Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків» з Іваном Миколайчуком у головній ролі ввійшов до числа 20 найкращих фільмів усіх часів і народів.

У Чернігові за ще одним твором Михайла Коцюбинського – «Fata morgana» – 1984 року режисер Оксана Михайлова зняла документальний фільм з участю Івана Миколайчука. Зйомки відбувалися у музеї письменника.

Виставка розкриває різні грані таланту Миколайчука.

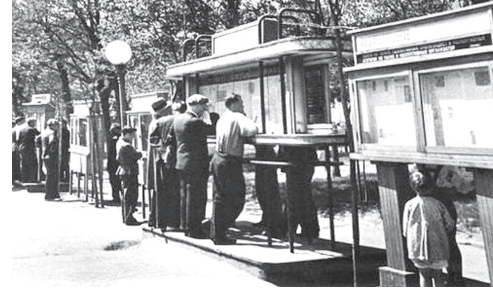
Книга «Білий птах з чорною ознакою» (Київ: «Мистецтво», 1991), упорядкована дружиною Івана Васильовича Марією Євгенівною Миколайчук, висвітлює його незабутній образ у спогадах, статтях і рецензіях. Збірник містить у собі краще з творчого доробку митця: сценарії, нездійснені наміри, кадри з кінофільмів, фото в родинному колі та ін. Творчість Івана Миколайчука-сценариста репрезентують «Білий птах з чорною ознакою» і «Небилиці про Івана, знайдені в мальованій скрині з написами». Ада Роговцева, Наталя Кашук, Станіслав Чернілевський, Ліна Костенко присвятили другові душевні вірші.

Журнал «Київ» (№ 6 – 8, 2003 р.)

Газетні стенди

За часів Радянського Союзу невід'ємною частиною суспільного життя були вуличні газетні стенди. Це явище, як загальнодержавна політика, виникло майже одразу після здобуття більшовиками влади і проіснувало до першої половини 90-х років.

У скверах і парках, на вокзалах і поруч із заводськими прохідними, біля парткомів і виконкомів, в інших місцях масового скупчення громадян встановлювалися спеціальні стенди, на яких регулярно вивішувалися для загального огляду центральні і місцеві газети. За їхнє

розміщення, здебільшого, відповідали та організації, біля якої такий стенд було встановлено. Це явище було частиною ідеологічної роботи з населенням.

На стендах, найчастіше розміщувалася офіційна партійна та радянська преса – газети «Правда», «Правда України», «Известия», «Радянська Україна», «Комсомольская правда» тощо. Інколи можна було побачити тематичні чи профільні видання «Советский спорт», «Советская торговля», «Гудок», «Труд» і т. д. У великих містах на стендах можна було побачити місцеву та регіональну періодику. Наприклад, «Вечірній Київ», «За вільну Україну», «Деснянська правда».

Газети на стендах розміщувалися в повний розворот, щоб можна було прочитати всі сторінки. Але найбільшою популярністю серед читачів користувалася остання сторінка, де за традицією редакція розміщувала «легкі» і необтяжені ідеологією матеріали: спорт, прогноз погоди, гумор, оголошення.

Більшість газетних стендів облаштовувалися як капітальні споруди, мали невеликий навіс або піддашок, що дозволяло в негоду перехожим «перечекати дощ з користю».

Олександр СОЛОМАХА
«Історія, як вона є...»

«Чернігів стародавній»: географія відвідувачів розширюється

Від 6 травня, після карантинних обмежень, Національний заповідник «Чернігів стародавній» відновив екскурсійну діяльність. Щотижня тисячі поціновувачів старовини їдуть з різних куточків України, а також із-за кордону, щоб оглянути пам'ятки архітектури Чернігова, помилуватися оновленими парками та скверами міста.

Приємно говорити і про їх широку географію: Київ, Дніпро, Львів, Житомир, Полтава, Харків, Чернігів, Суми, Кам'янець-Подільський, Біла Церква, Конотоп, Глухів, Ніжин, Черкаси, Одеса, Умань, Полтава, Бровари та інші міста України. Іноземні туристи завітали до нас з Іспанії, США, Казахстану, Білорусії, Греції, Узбекистану, Німеччини, Великобританії, Франції.

Наприкінці травня – на початку червня сотні школярів з Києва, Київської області та Чернігівщини завітали на Вал та в Антонієві печери.

Колектив заповідника готує для відвідувачів нові виставки з фондів збірок. Багато цікавого і на веб-сайті «Чернігів стародавній», на сторінках у Facebook та Instagram.

Музейні об'єкти Національного заповідника «Чернігів стародавній» відкриті щодня з 10.00 до 18.00, без перерви. Телефони для замовлення екскурсій на території Валу: (0462) 645-964, 093 036 9821, 098 701 6641; Антонієві печери (0462) 643-189.